

Comentariu - Glossa de Mihai Eminescu

Glossa este o poezie filozofica in care Mihai Eminescu propune un cod etic al omului superior, alcatuit pe baza cunoasterii lumii, a autocunoasterii si a experientei filozofice.

Cugetarea filozofica si sfaturile poetului sunt exprimate printr-o poezie cu forma fixa, pretentioasa, glossa (este alcatuita dintr-un numar de strofe egal cu numarul versurilor din prima strofa; incepand cu strofa a doua fiecare strofa comenteaza un vers din prima strofa, reluand ca o concluzie a strofei respective; glossa se incheie cu reluarea in ordine inversa a versurilor din prima strofa).

Ideea esentiala a poeziei este ca omul superior trebuie sa se ridice asupra conditiei umane obisnuite, sa se detaseze de framantarile vietii a oamenilor obisnuiti.

Prima strofa, strofa-tema a poeziei, cuprinde exprimarea concisa, aforistica, a unor adevaruri general valabile:

Vreme trece, vreme vine,
Toate-s vechi si noua toate;
Ce e rau si ce e bine
Tu te-ntreaba si socoate.
Nu spera si nu ai teama,
Ce e val ca valul trece;
De te-ndeamna, de te cheama,
Tu ramai la toate rece.

Cu strofa a doua incepe comentarea fiecarui vers din strofa-tema, constituindu-se treptat un ansamblu de reguli si sfaturi de provenienta stoica.

Singurul lucru folositor in viata este cunoasterea de sine, idee preluata din conceptia filozofului Socrate:

Tu aseaza-te deoparte,
Regasindu-te pe tine.

Omul nu trebuie sa se lase atras de zgomotele desarte ale vietii, de iluzia fericirii, care este trecatoare ci trebuie sa se bazeze pe propria sa ratiune, lucida, pe recea cumpan-a gandirii.

Incepand cu strofa a patra poetul introduce motivul lumii ca teatru, motiv larg raspandit in filozofia mitica indiana, dar preluat de la cugetatorul suedez Oxenstierna; omul nu trebuie sa se lase angranat in spectacolul vietii, el nu trebuie sa se amestece in framantarile celorlalti:

Privitor ca la teatru
Tu in lume sa te-nchipui:
Joace unul si pe patru,
Totusi tu ghici-vei chipu-i,

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

---

si de plange, de se cearta,
Tu in colt petreci in tine
si-n-telegi din a lor arta
Ce e rau si ce e bine.

In strofa urmatoare poetul valorifica o idee preluata din filozofia lui Schopenhauer, portivit careia singura forma concreta a vietii omenesti este prezentul pentru ca trecutul e greu de reconstituit si viitorul greu de prevazut:

Tot ce-a fost ori o sa fie
in prezent le-avem pe toate.

Poetul introduce si motivul vanitas vanitatum, insistand asupra ideii ca spectacolul vietii este acelasi dealungul generatiilor:

Alte masti, aceeasi piesa,
Alte guri, aceeasi gama.

Incepand cu strofa a sasea se amplifica elementele de satira; poetul vizand proasta alcatuire a lumii in care rasplata este in raport invers proportional cu meritul:

Nu spera cand vezi misei
La izbanda facand punte,
Te-ar intrece nataraii,
De ai fi cu stea in frunte.

Viata intinde capcane, incercand sa atraga oamenii:

Ca un cantec de sirena,
Lumea-ntinde lucii mreje;
Ca sa schimbe-actorii-n scena,
Te momeste in varteje.

Poetul insista asupra singurei conduite posibile: retragerea de pe scena vietii si transformarea intr-un spectator detasat, rece si ironic.

Ultima strofa reia versul cu care se termina strofa precedenta:
Tu ramai la toate rece

Se scoate astfel in evidenta si mai mult singura posibilitate de salvare a omului, atitudinea rece, fara iluzii in fata vietii; aceasta este unicul drum, care ne scuteste de suferinta.

Poezia se remarca prin claritatea ideilor si simplitatea exprimarii poetice. Remarcam si in aceasta creatie capacitatea poetului de a plasticiza idei abstracte; astfel forta ratiunii este concretizata printr-o cumpana sensibila la cea mai mica schimbare; viitorul si trecutul sunt a filei doua fete, deasemenea poetul foloseste un sir de antiteze: rau-bine, trecut-viitor, vechi-nou, etern-trecator.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari

<http://referatenoi.ro>

Poetul creeaza un ontrast puternic intre rautate, minciuna, ura, ce caracterizeaza viata oamenilor obisnuiti si ratiune, luciditate, detasare, ironie, ce caracterizeaza conditia omului superior.

Criticul literar Dumitru Popovici, facand o comparatie intre Luceafarul si Glossa, considera, ca autorul Glossei este un Hyperion condamnat sa ramana in societate si sa-si determine pozitia in copmplexul raporturilor sociale.